

**Kwa taɲa zliya tsasliti
Piyer
Kwɔma dza ghwɛmmɔɔ gha
sɛnataa dzɛkɛn zliya na**

Piyer ntsa ta sɛɗa Yesɔw tsasli na zliya na. Ma kɛ nihwɛti mbɛzliy, ghɛci mbɛ mɛlmɛ Rɛm na ghalaba, kɛ ghɛshi. Mbɛ zliya nay, mbɛ gɛzɛ na Piyer dɛ'wɛ ghɛn tsa ciy dzɛkɛn mɛlmɛ *Babilanɲw (nighɛm mbɛ vɛh 5:13). Ma kɛ mbɛzli va na, fir na sava bɛli naa dzɛkɛn mɛlmɛ Rɛm, kɛ ghɛshi. Ma kɛ nihwɛti mbɛzli na, ghɛci mbɛ mɛlmɛ Babilanɲw na katanɲ, kɛ ghɛshi. Kaa mbɛzli Kɛristɔw dzar mbɛ mɛlmɛhi ghɛnghɛn ghɛnghɛn tsasliti Piyer zliya na. Tɔ hidɪ har mɛndiy hidɪ ka Tɛrki sɛnzɛnva niy nza mɛlmɛhi va. A mbɛzli Kɛristɔw mbɛ mɛlmɛhi va sahwɛ ngɛra'wɛ tɛrɛɲw tɛ sa nɔw ghɛshi Yesɔw Kɛristɔw. Va tsɛgha tsaslanaghɛshi Piyer zliya na ki, nza ghɛshi mbɛɔ sɛ'wa kwɔma, ya mbɛ ngɛra'wɛ na ghɛshi. A dɪ na mbɛzli vaa sɛnay ngɛra'wɛ tsaa niy sahwɛ Kɛristɔw va na ghɛciy sa ghɛshi kwɛrakwɛ, kɛ ghɛshi. Ma sa ka vɛghwɛ pɛghɔy ki na, nza ghɛshi tɛhɛ zhimɛ ghɛshi li. A dɪ na mbɛzli vaa mɛni wɛzɛ tsa shi, ta canshi wɛzɛ hwɛr tsa Hyala kaa mbɛzli.

*Avanay njasa nɔwva kwɔma mbɛ zliya na:
Vɛh 1:1-12 Piyer zazanshi kaa mbɛzliy nɔw
Yesɔw njasa mbɛlitishi Hyala dza kwa mɛti
Kɛristɔw.*

Vəh 1:13 pa' tə vəh 2 Piyer gəzanshi kaa mbəzliy nəw Yesəw a ghəshi nzəy nzəy tsa wəzə tsa njasa dī Hyala kwa jipə mbəzli tikə tə hidī.

Vəh 3:1-17 Gəzə kwəma kaa mi'i lə kaa zhər shi, mba'a kaa mbəzliy nəw Yesəw gwanashi.

Vəh 3:18 pa' tə vəh 4 Ya ə sa ndə ngəra'wə tə sa nəw ndə kwal tsa Kəristəwəy, war a kəə sə'wa, əntaa ghəci bə nəfə ma.

Vəh 5 Ma tə kwa kərnī kwəma mbə zliya ci kiy, a gəzanshi Piyer kaa ka 'wa kwal mbə mbəzliy nəw Yesəw lə kaa mbəzliy nəw Yesəw shi gwa'a, nza ghəshi nzəy nzəy tsa wəzə tsa kwa jipə shi.

Səkwəva

¹ Yən tsasli na zliya na, yən yən Piyer, ndə kwal tsa Yesəw *Kəristəw. Kaa ngəwəy ghwəy mbəzli Hyala tsəhavə na tsaslee, shiy ndanivərivashiy dzashi, ka mənshiy ka səəkə səəkə tə hidī mbəzli ghəngəhən ghəngəhən. Tə hidī ka Pənjw, lə shi ka Galatə, lə shi ka Kapadəsə, lə shi ka Azəy, lə ni tə hidī ka Bitini gwa'a. ² Ə səkwəwəy ya. A nə yay, waa Didi Hyala mə ghwəmə bərkəti na tsəgha, mba'a tsəhavəwəy ghala kwatanata, ma sa kəətitəwəy Safə tsa nzə na, mba'a ghwəy mənəwəy ka shi nzə, ta mbə ghwəy dānci fəti kaa Yesəw Kəristəw, lə ta mbə miymiy ciy yabamtəwəy kwəma ghwəy jikir na.

Məntəŋwəy wəzə hwər tsa nzə Hyala mba'a ndaŋwəy zərkə mbə nzəy tsa ghwəy tərəŋw.

Kwəma fəy mbəzliy nəw Yesəw ghən tsa shi gəzliŋə ti

³ 'Wəsa pə ghwəmməə mananta kaa Hyala, Dəy Ntsaa sləkəmmə Yesəw *Kəristəw. Sa nzana mba'a mərshiy mənti zhəhwər dalala tə ghwəmmə, ka ndammə piy tsa 'war'war tsa. Tə mbərkə sa zhakatiy Yesəw Kəristəw mbə məti. Ava ghənzə na na ghwəmmə kwəma fəy ghwəmmə ghən tsa ghwəmmə ti gəzliŋə. Ta kwəməvə piy dza ghwəmmə kwərakwə, pə ghwəmmə. ⁴ Zhini bə, mba'a ghwəmmə fəy ghən ta kwəməvə shi fənəy Hyala kaa mbəzli nzə mə ghwəmə. Tə pətsa kama ghəshi gar ghəwəbəshi, kala gar lidishi ghəshi, zhini kala gar ndəŋwashī rəda, məba fəyŋwəyshi na. ⁵ Ghwəy ghwəy shi ndəghwə bərçi nzə va dikə ni pa' fəca dza mbəli tsa mbəzliy tsahwə, ge'i lə kwa kərnī vəghwə, ta mbə ghwəy mbəliŋwəy, sa nzana mba'a ghwəy zləbavə kwəma Hyala mbə nəfə tsa ghwəy.

⁶ Va tsəgha kiy, war vəshi pə ghwəy vəshi ta kwəma va, ya tsəgha zhəŋwəy nəfer ghwəy va sa ngəra'wer sa ghwəy ghəŋghən ghəŋghən ni.

⁷ Ma kwəma nay ghwəy va ngəra'wer tsəgha ni va kən ghwəy tiy, ta mbəə dzəghətəŋwəy, ta sənay njasa bənavə ghwəy nəfer ghwəy kaa Hyala na. A ghwəy sənay, ya shiy nja tsahi

---

1:3 1:3 1:23; 2Kwər 1:3; Tit 3:5   **1:6** 1:6-7 2Kwər 4:17; Zhk 1:2-3   **1:7** 1:7 Zhəwbə 23:10; Cem 66:10; Ezay 48:10; 1Kwər 3:13

mbəzə ghəshi shiy kama ta kwa ndimndiməy, kar məndiy yiwamtishi mbə ghwə, ta mbəə yiwakəvəri mbəzə wəzə na mbə shi gəmgəm ni. Hanaba nefer ghwəy va banavə ghwəy kaa Yesəw ghəshi shi nza dimə ti shi va Hyala tərəŋw, taŋ tsahi mbəzə shəkəna. War tsəgha dza məndiy dzəghantəŋwəy kwərakwə. Ma ləy hwəm sa ka məndi dzəghantəŋwəy kiy, ma nza Hyala falŋwəy, ka fə shəndəkə lə dikəə dzəti ghwəy fəca dza Yesəw Kəristəw zhəghəvaa zhikə. ⁸ Sənzənvay, ya tsəgha nay ma ghwəy lə mətə ghwəy na, war mbə dī ghwəy, ya war tsəgha nzana kala mbə nay mətə ghwəy na, mba'a ghwəy banavə nefer ghwəy ngəci tsəgha. Va tsəgha nza ghwəy lə vəshi mbə nefer ghwəy tərəŋw, kala mbay ndəə bərkəti nava vəshi. ⁹ Sa nzana mba'a ghwəy sənay, ta mbəliy dza piy tsa ghwəy, pə ghwəy, ghənzə kwəma fəy ghwəy ghən tsa ghwəy gəzliŋə ti.

¹⁰ Ka gəzə kwəma Hyalaa niy gəzəkə kwəma kaa mbəzli ghala kwatanataa dzəkən shi wəzə ni va niy fəyŋwəy Hyalay, tərəŋw niy pəla ghəshi kwal tsa sənay njasa dza Hyalaa mbəli mbəzli, ka 'yambə ghən tsa shi mbə kwəma va wəzə. ¹¹ Ma sa nzana lə Safə tsa Kəristəw niy nza mbə nefer shi na, ka gəzanshi ghəci: «Sa ka Kəristəw səəkəy, ta sahəw ngəra'wə dza na, ma ləy hwəm na nza ghəci bə shəndəkə tsa ci» kə niy niy. Mba'a ghəshi jahambəvashi mbə pəla kwal tsa sənay vəghwə tsa dza shi

---

1:8 1:8 Zhj 20:29; 2Kwər 5:7   **1:9** 1:9 Rm 5:2; 6:22; Ef 1:14

1:10 1:10-11 Lk 24:46; 1Kwər 15:3-4; 2Pi 1:19-21

vaa məniva ti, lə njasa dza ghəshiy məniva gwa'a. ¹² Dzəghwa ghala mbəradzəta ki na, mba'a Hyala canatishi. Ma kə na: «Ma kwəma ghwəniwəy ya na ta gəzəy, ghwəy mbəw. A ghwəy gəzanshi sa mbəzli nə ya gwa'a tsəgha» kə kaa ngəshi. Ma mbəzli gəzə Hyala va kiy, ghwəy na. Dza mbəzliy gəzanwəy Yəwən kwəma wəzə na, mba'a ghəshi gəzanwəy kwəma va gwa'a. Sa nzanay, lə bərçi Safə tsa nzə dəwdew tsa banavəshi Hyala ghəshi niy gəzə kwəma va ngəwəy. Ya ka kwal Hyala sənay ghwəy vay, mbə dī sənashi shi va ghəshi sana, kala kwəməvə ghəshi.

Njasa ka məndi nza, ka na təbanta kaa Hyala

¹³ Sa nzana va tsəgha kiy, a pə ghwəy gwəmati məhərli ghwəy wəzə ta mbə ghwəy ghəra sləni wəzə na. Məntim məhərli, ka ndəghwə ghən tsa ghwəy, a ghwəy fə ghən war ta shi wəzə ni va dza ghwəy ta kwəməvə fəca dza Yesəw *Kəristəw tsahwə. ¹⁴ Dantam fəti wəzə ya hwəmba kaa kwəma gəzanwəy Hyala. Əntaa ghwəy taa zhiniy zhəghəvaa zhəmbə məni shiy niy səəkə nzəghə ghwəy ti shi niy nza ghalaa niy sənata ma ghwəy kwəma Yesəw ma. ¹⁵ War njasa nza Hyala ghwəy va harvəwəy ta nza ghwəy ka ni nzə mbəzli, kala jakəva ma lə jikirəy, war tsəgha pə ghwəy mənəwəy kwərakwə kala jakəva ma lə jikir, ya mbə namaba kwəma ghwəy məni ghwəy. ¹⁶ Sa nzanay, a Zliya Hyala gəzəkə, ma kəy:

«Ghwøyøy, məninqwøyəm ka mbəzliy jakəva ma lə jikir, njasa nzee vaa ntsaa jakəva ma lə jikir» kə.

¹⁷ Ghala pətsa ka ghwøy cə'wə Hyalay: «A Dənjøy tsa mə ghwəmə» ka ghwøy ni kaa slən tsa Hyala. Sənay tə ghwøy nanzə, ma Hyala vay, ghənzə na kwa sla ngwəvə difa. Ka təra ghala naa dzəmbə mbəzli mbə ngwəvə nzəw. Ghənzə tsəgha kiy, ə pə ghwøy ha'wə ti, ka mənī kwəma wəzə njasa gəzəkəjwəy na, ya hwəmba nza ghwøy tikə tə ghwəməjwəy gwa'a. ¹⁸ Ma niy nza kiy, kwəma jijihijwəy niy nəw ghwøy, kwəma gəmta na kwəma va. Dzəghwa Hyala nana ki mba'a mbəərəkəjwəy mbə kwəma va. Ma mbəərə mbəərəkəjwəy na vay, lə shiy gar yidi, ya gar kərəshi nja kar tsahi mbəzə lə kajəhə naw. ¹⁹ Awə, lə miymiy Kəristəw mbəərəkəjwəy na. Kəristəw ghəci sa dəwdew tsa, kala ndərə dzar kwa, nja zəghwə təmbəkə tsa ka mənđi vaa ta Hyala li. ²⁰ Ghala kwatanjata Hyala ghwəla ta madī ta nga hidī niy titi na Kəristəw ta mbəli mbəzli, dza na mba'a fəy. Dzəghwa na ge'i lə kwa kərnī vəghwə tsa ki na, mba'a ghwənīkəvə ta mbəlinjwəy. ²¹ War tə mbərkə kwəma ci kwəmavə ghwøy banavə nefer ghwøy kaa Hyala, Hyalaa zhanakati va mbə mətī ka banavə dikə. Nana kiy, a ghwøy banavə nefer ghwøy kaa Hyala va, mba'a ghwøy fəy ghən tsa ghwøy gəzlinjə ta kəətinqwəy ghənzə.

1:17 1:17 Ezay 63:16; Zher 3:19; Mt 6:9; 16:27; Rm 2:6; Zhk 2:1; 1Pi 4:5 **1:18** 1:18 Mt 20:28; 1Kwər 7:23; 6:20 **1:19** 1:19 1:1-2; Zhj 1:29; SləniKY 20:28; 1Kwər 5:7; Ef 1:7; Ebr 9:12 **1:20** 1:20 Ef 1:4 **1:21** 1:21 shəndəkə : 5:1; Rm 5:2

22 Ma nana ki, sa nzana mba'a ghwøy yabanti rēda tar ghēn tsa ghwøy lē fōti diti ghwøy ta kwēma katan̄ na va gēzəkē Hyala, sa dī ghwøy kwēma nihwēti ngwarmēhiñwøy kwa kwal Hyalay, wēzē na nava. Nana kiy, zhinim mētsehēm dīva kwa jipē ghwøy tērēñw lē nēfē kwētiñ ki. 23 A ghwøy sēnay nanay, mbēzliy yashi 'war'war ni nza ghwøy. Ya tsa yanwøy ghwøy va 'war'war tsay, sēvəri mbē didi tsaa mēti naw, didi tsaa mēti ma yakēñwøy na, lē kwēma ci ndimndim na, saa bānshi piy tsaa kēdī ma kaa mbēzli. 24 Njasa gēzəkē mēndi va mbē Zliya Hyala, ma kē mēndiy:

Ya tsamaba ndē ngəriy, war njasa ka gwēzēn vaa nza na.

Ya njaa njaa na mēgēla tsa tē gwēzēnōy, war ghwēliy ma na na, cōke' ka mbērē ghwē shikēta ti.

25 Ma na kwēma Ndē slēkēpē nanzē kiy, ka kēdī ya hwēmbaw, kē mēndi.

Ava kwēma va na sa bēkēvēñwøy mēndi va mbē gēzanwøy Yēwēn kwēma wēzē na va gēzanwøy mēndi.

2

Nja hakwē tsaa gwēramtiy jihēti ciki na Yesēw

1 Njana nzana tsēgha kiy, bēkēvērim ya namaba kwēma ndērēm ndērēm na mbē nefer ghwøy gwa'a gwa'a, ka slasla dzērvē ghwøy ma, ka dakē mbēzli ghwøy lē kwēma pērikē

1:22 1:22 2:17; 3:8; 4:8; Rm 12:9; Gal 6:10; 2Pi 1:7; 1Zhj 4:11

1:23 1:23 Zhj 1:13; Ebr 4:12; Zhk 1:18   1:24 1:24-25 Ezay 40:6-8; Zhk 1:10-11   2:1 2:1 Ef 4:25; Zhk 1:21; 4:11

tə ngwəla ma, ka hørhə ghwəy va ndə ma, ka tsəhtsəhə ghwəy dzəkən ndə ma. ² Ma pə ghwəy məniy, war kwəma Hyala slar na, pə ghwəy maw, ya hwəmba ta mbə ghwəy kwəməvə bərçi kwa kwal Hyala, ta mbəliŋwəy ki. Njasa ka vərñjə'wə vaa maw 'wa tə hati mbəghəy ta sa ya hwəmba, ta kəli ghəci li. ³ Ta na nava, sa gəzə kwəma tsaslitə məndiy, a ghwəy dzəghəti njasa nza wəzə tsa kwəma Ndə sləkəpə.

⁴ Kətivam dzəvəgha Ntsaa sləkəpə. Ghəciy, nja hakwə tsaa piy na. Dzəghwa mbəzli na, mba'a ghəshi bəti nashi ki, nja sa gəmgəm tsa. Ma na Hyala na, mba'a titi ka sa nza dimə ti. ⁵ Ghwəy kwərakwə kiy, məniŋwəyem nja hərəzliy piy, kətivam dzəvəgha, a məndi nga ciki tsa dza *Safə tsa Hyala dəwdəw tsaa nzəy mbə lə ghwəy. A ghwəy nza ka *ka ta Hyala dəwdəw ni, shiy bənavə ghən tsa shi ta ghəranta sləni mbə slən tsa Yesəw *Kəristəw. Sləni dza ghwəy vaa ghəranta kaa Hyala mbə slən tsa Yesəwəy, ghənzə na nanzə kwəmaa dzaa təbanta. ⁶ Sa nzanay, vanta kwəma tsaslitim mbə Zliya Hyalaa dzəkən, ma kə Hyalay:

Avee titi ndə ka hakwə tsa nza dimə ti,
mba'ee fəy ka hakwə tsaa gwəraa jihəti ciki
mbə məlmə *Shiyəŋw.

Ma ntsaa dzaa bənavə nəfə tsa ci kaa ntsa vay,
ka dza kwəmaa mbayəw, kə.

2:2 2:2 1Kwər 3:2   **2:3** 2:3 Cem 34:9   **2:4** 2:4 Cem 118:22;
Ezay 28:16   **2:5** 2:5 2:9; Rm 12:1; Ef 2:21-22   **2:6** 2:6 Ezay
28:16; Rm 9:33

⁷ Va ghwøy ghwøy mbözliy nøy Yesəwøy, hakwə lə dimə ti na sava, ma va mbözliy banavə ma nefer shi kaa Yesəw na:

Ghəci na ntsa nja hakwə tsa bəti ka ndəbə shiy ka hakwə tsa gəmgəm tsa, mba'a ghəshi ndəghamti.

Dzəghwa na mba'a zhəghəy ka ntsa nja hakwə tsaa gwəramti jihə ciki, kə.

⁸ Zhini ma kə məndi mbə zliya dzəghwa tə tsahwəti pi bay:

Ma ntsa vay, nja hakwə tsa tsa mbözli təhwəni ti na,

kəlbəa fəladī shidshid mbözli, ka bə tərə ghəshi ti, kə.

Va wa tsa mbözli təhwəni tiy, sa nzana kala dī ghəshiy zləba kwəma gəzəkə Hyala. Ta kwəma va tsəgha niy bərkətishi Hyala ghala kwatanjata.

⁹ Ma na na ghwøy kiy, mbözli Hyala tsəhavə na nza ghwøy, ka ta Hyalaa ghəranta sləni nzo, ghənzə mazə tsa dikə tsa, mbözliy jakəva ma lə *kwəma jikir na, mbözli Hyala ka shi nzo. Hyala harkəvəriñwøy na səvəri mbə kwəsli, mba'a banwøy dzəti pətsaa mbərə wəzə tərəñw, ta mbə ghwøy gəzanshi kwəma sləni nzo wəzə na kaa mbözli. ¹⁰ Ma kwatanjay, mbözli Hyala niy nza ghwøyəw, nana kiy, mbözli nzo mənəñwøy ghwøy. Kwatanja bay, niy kwəmavə zhəhwər

---

2:7 2:7 Cem 118:22; Mt 21:42; SləniKY 4:11   **2:8** 2:8 Ezay 8:14; Rm 9:33   **2:9** 2:9 1:2; Səvəri 19:5-6; SləniTaH 19:2; Nəw 4:20; 7:6; 14:2; Ezay 9:1; 43:21; 61:6; SləniKY 26:18; Rm 5:17; 2Kwər 4:6; Ef 5:8; Tit 2:14; Ebr 13:12; 1Pi 2:5; ShiZhñ 1:6; 20:4   **2:10** 2:10 'Wəzh 2:25; Rm 9:25

tsa Hyala ghwøyew. Ma nana kiy, a ghwøy kwəmavə zhəhwər tsa va.

Ka ghəra sləni Hyala pə ghwøy mənıŋwəy

¹¹ A madigahira, ma ghwøyəy, mbəzli səəkə səəkə ni, ka məlməə gə ghwøy tikə tə hidfi ni, ə cə'wəŋwəy ya, a ghwøy ndəghwə ghən tsa ghwøy va mənı shı maw vəgha ghwøy. Ma shı maw vəgha ghwøy va kiy, shıy dzaa za piy tsa ghwøy na ghəshi. ¹² Ə kə nzəy tsa ghwøy mənıy, ka sa wəzə tsa kwa kwəma mbəzliy nəw ma Yesəw. Ghalaba, ya ka mbəzli jikir ni bətəŋwəy ghəshıy, war ta nata sləni wəzə na mənıti ghwøy dza ghəshi, ka ghəshi dza na, ka fal Hyala, fəca dza Hyalaa tarəkə canshi kwəma.

¹³ Tə sa nzana mbə nəw kwəma Ntsaa sləkəmmə Yesəw *Kərıstəw ghwøyəy, fam kwəma va mbəzli dikə dikə ni tə hidfi gwa'a. Fam kwəma va mazə tsa dikə tsa tə hidfi, ghəci sa dikə tsa kən niy tərmbə mezhihə gwa'a gwa'a.

¹⁴ Fam kwəma va ngwamənahi fəy mazə tsa dikə tsa va kwərakwə. Ma kwəma fəyshi na tiy, ta i mbəzliy məmənı *kwəma jikir na, mba'a ta fal niy mənı na wəzə na kwəma. ¹⁵ Mbə nzəy tsa ghwøy va lə mbəzli gəmgəm ni va sənata ma kwəma, nzəyshi war mbə tsəhtsəhəə dzəkən ghwøyəy, ə dı Hyala ghwøy kalay miy tsa shı lə mənı sləni wəzə na kwa kwəma shı.

¹⁶ Mənıŋwəyəm mbə nzəy tsa ghwøy ka mbəzliy sləkə ghən tsa shı. Nanzə kiy, əntaa ghwøy

---

2:11 2:11 1:1, 17; Cem 39:13; Rm 7:15, 17-23; Gal 5:17; Ebr 13:14

2:12 2:12 Ezay 10:3; Mt 5:16; 2Kwər 5:10   **2:13** 2:13-14 Rm 13:1-7; Tit 3:1   **2:15** 2:15 3:16   **2:16** 2:16 1Kwər 6:11, 19-20; Gal 5:13

taa ni ka nama sləkə ghəy ghən tsa ghəya, pə ghwəy, ka dzaŋwəy ta məni kwəma jikir na tsəgha ma. Ka ghəra sləni Hyala pə ghwəy məniŋwəy. ¹⁷ Ha'wəm tə mbəzli gwa'a, ka dī kwəma ngwarməhiŋwəy mbə nəw Yesəw, ka hazləni va Hyala, ka ha'wə tə ntsaa sləkə hidī.

*Nəw səbə ngəra'wə tsa sahəwə Yesəw
Kəristəw ghwəmmə

¹⁸ Ghwəy ghwəy ka ghəra sləni kaa mbəzliy, dī pə ghwəy dāŋshi fəti wəzə kaa mbəzli ghəranshi ghwəy va sləni, əntaa ghwəy taa dī fəti war kaa ni wəzə hwər ni mbəzli nza məhərli və shi gwa'a tsəgha ma. Di pə ghwəy dāŋshi fəti ya kaa ni jikir məhərli ni mbəzli kwərakwə. ¹⁹ Ta na nava, mba'a kə ndə sə'wahwə ngəra'wə mbə kwəma tə sa dānta na fəti kaa Hyala, ya kala fəti və gar sa ngəra'wə mbə kwəma vay, kwəma wəzə na va Hyala. ²⁰ Ma mba'a kə ndə sə'wa ngəra'wə, ya ə də'wə məndi tə kwəma təvəti na kəy, ndə tifa taa ni na, tawa kəw. Ma mba'a kə ndə mbə məni kwəma wəzə na, tapə məndi ka sancī ngəra'wə, ka sə'wa ghəciy, kwəma wəzə na nava va Hyala. ²¹ Ghənzə na gəla kwəma haraŋwəy Hyala ti. Sa nzana, mba'a Kəristəw də'wə ghən tsa ci sahəwə ngəra'wə tə mbərəkə ghwəy kwərakwə. Kwal na sava citəŋwəy na a ghwəy mbəə nəw səbə ci mbə sa ngəra'wə tsa va tsəgha ki. ²² Ya tsəgha sahəwə

2:17 2:17 1:22; 3:16; Fir 24:21; Mt 22:21; Gal 6:10; Flp 2:12   **2:18** 2:18-3:7 Ef 5:21-6:9   **2:18** 2:18 Ef 6:5-8   **2:19** 2:19-20 5:12
2:20 2:20 4:14   **2:21** 2:21 Mt 16:24; 20:26-28; Zhj 13:15; Rm 15:5   **2:22** 2:22 Ezay 53:9; Zhj 8:46; Ebr 4:15

na ngëra'wëy, na naci na sëøkë naa mënëhwë *kwëma jikir na ya hwëmbaw, sëøkë ndëë favë kwëma dzërvë dzërvë na sëkwa të miy tsa ci ghala nza naw. ²³ Ghala pëtsaa nza na të hidiy, mbë tsëerë niy nza mëndi, na naci, niy zhanan-shi na lë tsëerë kaa mbëzliw, ka sancï ngëra'wë mëndi na, kalaa niy gwëlan ghëci, war dighevëy ghëci niy nzëyëy, mba'a zlanay kwëma kën ghën ci kaa Hyala, ghënzë kwa sla ngwëvë lë kwal tsa katan tsa. ²⁴ Këristëwëy, ghëci bëhwë na kwëma ghwëmmë jikir naa dzëkën ghën tsa ci, lë mëti mëtiy na sa danwävëgha mëndiy dzëvëgha tsëm, ta mbë ghwëmmë nza kala kwëma jikir na tar kabaka ghwëmmë, lë ta mbë ghwëmmë mëni na slar na kwëma. Zheher paslanati mëndi vay, ghëshi mbëlitëwëy na. ²⁵ Sa nzanay, nja tënkesliy zashi niy nza ghwëy. Dzëghwa Hyala mba'a zhiniy zhëghëkëwëy dzëvëgha ndë ndëghwë shiy nana, ndë ndëghwëwëy piy tsa ghwëy.

3

Nzëy tsa kar zal lë mali ci

¹ Ghwëy kwërakwë kiy mi'iy, ë pë ghwëy dï fëti va zhër ghwëy. Ta mbë zhër ghwëy nza, ya ë niy dï ma ghëshi yi kwëma Hyala na, mba'a nzëy tsa ghwëy zhëghëti mëhërli shi ta yivë kwëma Hyala tsëgha. Ya kala dza ghwëy gëzanakëshi

---

2:23 2:23 3:9; Ezay 53:7; Mt 26:55-56, 67; 27:14, 27-31 **2:24** 2:24 Ezay 53:4, 5; Rm 6:2, 11; Kwël 2:14; Ebr 9:28 **2:25** 2:25 Ezay 53:6; Ezhek 34:5-6; Mt 9:36; Zhj 10:16; Ebr 13:20 **3:1** 3:1 1Kwër 7:16; Ef 5:22-24

kwəma Hyala lə miy tsa ghwəyəy, ² war a ghəshi dzaa nay nzəy tsa ghwəy njasa nzana wəzə tsa ci, lə njasa dī ghwəy fəti. ³ Əntaa ghwəy dzanwəy dzəmbə pala təbə lə ghaslə vəgha ghwəy ta mbə məgəlaa nza tə ghəy, pə ghwəy ma. Ghaslə vəgha tsa gəzee vay, shiy nja kar gwəmanti mbərə ghən tsa tərənɟw tsa, lə pa kwana gwəra gəna ti kwa wəri, lə titi gwa'a, mba'a pakən kwəbənɟer tə dimə. ⁴ Lə kwəmaa səvəri mbə nəfə tsa ghwəy kə tsa ghwəy məgəlaa civa, lə mənī məhərli wəzə na, kala pala ma kwəma. Tsava məgəlay, ka lidīw. Ghəcia məgəla tsa gwəra dimə ti va mali kwa kwəma Hyala. ⁵ Lə gəla mənī nava kwəma niy mənishi mi'i ka nəw Hyalaa niy fəy ghən tsa shi ta Hyala mbəradzə, ka mi'i nza məgəla ti shi. Ka dī fəti va zhər shi. ⁶ Tsəgha niy nza *Sara. Tərənɟw səəkə na mbə dī fəti va zata *Abəraham. Pəkw lə ka harhwə slən tsa ci: «A ntsaa sləkəra» kə ngəci. Ghwəy sənzanva kwərakwə kiy, mba'a pə ghwəy mənī kwəma wəzə nay, ghyehi nzə mənīɟwəy ghwəy. Ghwəy kala dzaa hazlənīɟwəy ya va namaba kwəma.

⁷ Tsəgha ghwəy ghwəy zhər kwərakwə ba kiy, mbə nzəy tsa ghwəy lə mi'i ghwəy na, sənay tə ghwəy yəm na bərɟi mi'i lə ghəyəw, pə ghwəy. Ə pə ghwəy ha'wə ti shi, sa nzanay, ta kwəmavə piy tsaa kədi ma va dza Hyala ta bənɟwəy təgəm dza ghəshi kwərakwə nja ghwəy. Tsəgha pə ghwəy mənī əntaa shiy dzaa makəti Hyala ta fa cə'wə ghwəy.

Sa ngəra'wə tə sa məni ndə kwəma wəzə na

⁸ Ma nə ya nana difa kaa kwa kərnī gəzə kwəma kaa ngəŋwəy kiy, zəzə kwəma kwətīŋ na kə sa ghwəy mənta gwanəŋwəy. Ə pə ghwəy zhəhwər ta ghən tsa ghwəy kwa jipə ghwəy, dīm ghən tsa ghwəy, sa mənīŋwəy ghwəy ka ngwarməmə, jəw jəw pə ghwəy zhəghəti ghən tsa ghwəy. ⁹ Mba'a kə ndə məntəŋwəy *kwəma jikir nay, əntaa ghwəy taa ni, war ghəy wati shi ghəy ti lə mananci jikir kwərakwə, pə ghwəy ma. Ya tsəərəə tsəərətəŋwəy ndəy, ka nə ghwəy, kadiw a ghəy tsəərəvə kwərakwə, pə ghwəy ma. A pə ghwəy təfanci miy. Sa nzanay, ta məni tsəgha harvəŋwəy Hyala, ta mbə ghwəy kwəməvə təfə miy tsa nzə. ¹⁰ Njasa tsasliiti məndi va mbə Zliya Hyala, a kə məndiy:

Ya wa ntsaa dī ghəciy kwəməvə nzəy tsa wəzə
tsa war lə vəshi
ghəci mbə nzəy tsa tə hidī vici gwa'ay,
zlata gəzə kwəma jikir na ghəci səkwa tə miy ci,
lə sla dzərvə.

¹¹ Mba'a zlata məni kwəma jikir na,
ka məni na wəzə na kwəma.
Ka pəla war kwəmaa dzaa mənīpə zərkə ya
pa' hwəmba gwa'a.

¹² Sa nzanay, war kən mbəzliy nəw kwəma ci
na məhərli Ndə sləkəpə, ka fa kwəma dəw
ghəshi

və mbə cə'wə shi, ta mananshi.
Ma na mbəzliy məni jikirəy,
təərəd ka naa zhəghanavəshi hwəm, kə məndi.

¹³ A pənəy, wa tsava ntsaa dza vaa məninqwəy kwəma jikir na, ghwəy kə 'yambə ghən tsa ghwəy dzəmbə mənə na wəzə na kwəmaa?

¹⁴ Tala kiy, ya war ə sanwəy məndi ngəra'wə tə sa mənə ghwəy kwəma wəzə na va dī Hyalay, war vəshi na tə ghwəy. Va tsəgha kiy, əntaa ghwəy hazləni va ngəra'wə tsa dza ndə ngəriy sanwəy ma. Ka dza her ghwəy və tepə ma.

¹⁵ Fəm dikəə dzəti *Kəristəw mbə nefer ghwəy, ghəci Ntsaa sləkəŋwəy. Gwəmatəvanwəyəm wəzə ya hwəmba ta zləbanshi kwəma kaa mbəzliy dzaa dəw kwəma va ghwəy dzəkən kwəma Kəristəw na fə ghwəy ghən ti.

¹⁶ Nanzə kiy, lə məhərli wəzə na, ka ha'wə tə mbəzli, pə ghwəy taa zləbanshi kwəma. Əntaa ghwəy mənə kwəma jikir na ma. Ya war ə dza mbəzliy bətəŋwəy ka ka yidi kwəmay: Mbəzliy dza vaa ni wəzə mənə ghwəyəw, kə ghəshi kaa kwəma mənə ghwəy va wəzə na kwa kwal tsa Kəristəw na, ta nza dza ha'wə kən shi va kwəma dza ghəshi vaa gəzəkə tsəgha na.

¹⁷ A ghwəy sənay, mba'a kə ndəə sa ngəra'wə tə sa mənə ndə kwəma wəzə nay, wəzəba nava na, Hyala kə mawti tsəgha, kən na ka ndə sa ngəra'wə tə sa mənəti na kwəma jikir na.

¹⁸ A ghwəy nay Kəristəw də'wə ghən tsa ciy, sa' sahwə na ngəra'wə, ka mətiy, kwətinqwəy səda, war tə kwəma jikir tsa mbəzli tə hidī gwanashi. Ghəci kiy, na ci kwəma jikir na mənəhwə na tifaaw, dzəghwa na mba'a mətiy ta kwəma mbəzli jikir na. War

---

3:13 3:13 Rm 13:3   **3:14** 3:14 4:14; Mt 5:10   **3:15** 3:15 1:3-5; Kwəl 4:6   **3:16** 3:16 2:15   **3:18** 3:18 2:21; Rm 5:6-8; 6:10; Ebr 4:15; 7:27

ta mbə ghwəy kwəməvə tsəhə vəgha Hyala mənti na tsəgha ki. Ghəci lə vəgha ci tikə tə hidfi pəəsliti məndi. Dza Hyala mba'a zhanakati mbə məti lə Safə tsa nzə dəwdew tsa. ¹⁹ Lə bərcki *Safə tsa Hyala vay, pəkw lə kaa məcakwə mbəzli ta dza Kəristəw gəzanavə kwəma Hyala kwa fərshina. ²⁰ Məcakwə gəzəm vay, shi mbəzliy niy zləba ma kwəma Hyala va niy nza, ya tsəgha niy nza Hyala mbə sə'wa kwəma shi, ka ndəghə nda ka ghəshi zləba kə niy ni, ghala pətsaa niy fədi *Nəwe va kwambəwal. Ghalabay, mbəzli jəwə tsətsə, dəghəsə dəvəshi niy dzashi naa dzəghwa kwambəwal, mba'a Hyala mbəlitishi va yaməə niy zamti mbəzli va. ²¹ Ma yam va kiy, kwəma *batem tsa məninqəy məndi tsa sana ta mbəliqəy niy 'wati ghəshi ciy səvəri. *Batem tsa vay, ta yabanti kwəma jikir na tə vəgha ndə məni məndiw, ta banavə ghən tsa ci ndə kaa Hyala lə nəfə tsa dəwdew tsa. Tə mbərkə sa zhakatiy Yesəw Kəristəw mbə məti mbəlitəqəy batem tsa va. ²² Yesəw tsa vay, a zhay dzəmə ghwəmmə mba'a dzaa nzəyəy tə kwa bəzəmə Hyala, ka məni mazə dzəkən ka kwal Hyala, lə dzəkən nihwəti shi dikə dikə ni mə ghwəmə, lə dzəkən ya nimaba shi nza bərcki və shi gwa'a mə ghwəmə.

4

Nzəy tsa 'war'war tsa

3:19 3:19-20 Ghava 6:2; 2Pi 2:4; Zhəwdə 6   **3:20** 3:20 Ghava 6:14-22   **3:21** 3:21 Rm 6:3-4; Ebr 10:22; dəvə kwa bəzəmə: Mt 22:44; Rm 8:34; SləniKY 2:33   **3:22** 3:22 SləniKY 1:9; Ef 1:21

¹ Njana nzana mba'a *Køristøw sahwe ngøra'wø læ vøgha ci ghala pøtsaa nza na tikø tø hidiy, ghwøy kwørakwø na, gwømatøvanwøyøem wøzø ta zløða sa ngøra'wø tsøgha, nja sa ci va. Sa nzana, mba'a kø ndø mbø sa ngøra'wø læ vøgha ci ta kwøma Hyalay, a tsava ndø tøhøvørivay læ møni *kwøma jikir na. ² Ma ghønzø tsøgha kiy, ghala ndatsø, pøkw ka nzøy tsa ghwøy køray tikø tø hidiy, war njasa dī Hyala ghwøy møni kwøma pø ghwøy møni. Əntaa ghwøy møni shi sækwa hwøtøl tsa mbø vøgha ghwøy ti shi ma. ³ A ghwøy sønay, niy nzay, ndimndim niy nza ghwøy mbø mømøni shi dī vøgha ghwøy, njasa nza nihwøti mbøzliy nøw ma Hyala va. Møk na tsøgha ki. Ma ghwøy ghalaða niy nzay, war ka møni ghwørhgøwø, ka møni møtsø ta shi ndø, ka sasa shiy ghipø, ka tsø tsø, ka zømø shiy tørønshy, ka ta mbøri, kwømaa gwøramti mahalakø na va Hyala ki. ⁴ Ma nana ki, sa nanwøy ma mbøzliy nøw ma Hyala va ghwøy mbø zhiniy jakøva li shi ta møni kwøma jikir na va møni ghøshi ghwøla na. Tapø nava kwøma ka mananshi nja madanja ki. Va tsøgha dzømbøshi ghøshi mbø tsøtsøerønwøy nana. ⁵ Ava ndøkøwø na Hyala mbø sækø ta sla ngwøvøø dzøkøn mbøzli tø ghwømøshi ni læ niy bøkøwøshi kwørakwø. A ghøshi taa dzøghøti ngøra'wø tsa shi. ⁶ Ava va tsøgha niy gøzanavøshi møndi yøwøn kwøma wøzø na kaa mbøzliy bøkøwøshi, ghala ghøshi tø ghwømøshi,

---

4:1 4:1 2:24; 2Kwø 4:10; Gal 5:24   **4:2** 4:2 2:21   **4:3** 4:3
 Gal 5:19-21; Ef 2:3; Tit 3:3   **4:5** 4:5 1:17; 2Tim 4:1

ta mbə piy tsa shiy mbəliy ta kwa ndimndim va Hyala. Ta na mətı mətishi ghəshi va kiy, ngwəvə kən mbəzli tə hidı gwanashi na nava, ndə tıba kala dzaa mətıw.

Ghəram sləni lə bərqi ndaŋwəy Hyala

⁷ Avanaŋəm kiy, ndal tərmbə hidı ta kərəw. Va tsəgha kiy, mənı tə ghwəy məhərli wəzə mbə nzəy tsa ghwəy, fərghə fərghə kə məhərli ghwəy, ta mbə ghwəy cə'wə Hyala. ⁸ Mbə kwəma va gwanatay, pərba dı pə ghwəy dıva tərəŋw tərəŋw kwa jıpə ghwəy. Sa nzana mba'a pə ghwəy dıva kwa jıpə ghwəyəy, ya ə mənı tsahwəti ndə *kwəma jikir na kaa tsahwəti na, ta pəlay dza na mbə nəfə ci. ⁹ Ka'wə pə ghwəy ka'wəva kəy ghyeghyer ghwəy kwa jıpə tsa ghwəy lə vəshi, ka mənı tifəm ghwəy va ntsa ghwəy ghəci səəkəy dzakə ghi tsa ghwəy ma. ¹⁰ Ghwəy gwanəŋwəyəy, a Hyala təhavəŋwəy bərqi ta mənı shiy ya nimaba. Va tsəgha ki, ya tsamaba ndəy, məhərli kəə mənı wəzə ta ghəra sləni lə na ci vəli vəlanavə Hyala ta kəəti nihwəti mbəzli ghəci li. ¹¹ Mba'a kə ndəə *ndə gəzə kwəma Hyala kaa mbəzliy, kwəmaa səəkə va Hyala kə taa gəzə kaa mbəzli. Mba'a kə ndə mənıy ka ndə ghəra sləni mbə *ciki Hyalay, njasa bənavə Hyala bərqi kə dzaa ghəra sləni ci. Tsəgha pə ghwəy mənı, ta mbə sləni mənı ghwəy gwanataa fə dikə dzəti Hyala, tə mbərkə sləni ghərati Yesəw *Kərıstəw, ntsa nza

---

4:7 4:7 1Kwər 10:11; 1Tes 5:5-8; 1Zhnj 2:18   **4:8** 4:8 1:22; Zhk 5:20   **4:9** 4:9 Ebr 13:2   **4:10** 4:10 Rm 12:6-8   **4:11** 4:11 Rm 12:7; 1Kwər 10:31; 12:8; Zhk 3:1

shëndəkə ti lə ntsa nza bərçi və ya pa' hwəmba.
*Amin.

*Sa ngəra'wə tə mbərkə kwəma Yesəw
Kəristəw

¹² A madigahira, əntaa ghwəy nighe ngəra'wə tsa dalala tsa tsa dzəghənwəy Hyala li nja nahwəti kwəma 'war'war na, kala kama gar dzəkən ghwəy ma. ¹³ Vəshi pə ghwəy vəshi, sa nzanay, ngəra'wə tsa niy sahwe Kəristəw va na sava sa ghwəy kwərakwə. Ma fəca ka Kəristəw səəkə lə dikə tsa ciy, ta vəshi dza ghwəy kwasəbə kwərakwə. ¹⁴ War mba'a kə məndiy tsəərənəwəy tə sa nza ghwəy mbəzliy nəw Yesəw Kəristəw, kə məndiy, vəshi na tə ghwəy ghalaba na ghwəy ki, sa nzana, ghala pətsa tsətəərənəwəy məndi vay, lə ghwəy na *Safə tsa Hyala shëndəkə tsa. ¹⁵ Nanzə kiy, əntaa ndə taa sa ngəra'wə mbə ghwəy, tə sa nzana ka ndə bəkwəpə, aw na, tə sa ghəliti na ghəli, ya tə sa təvəti na nahwəti kwəma, ya tə sa 'yambə na miy tsa ci mbə kwəma mbəzli ma. Gəla tsava sa ngəra'wəy, ta kwəma Hyala naw. ¹⁶ Ma mba'a kə məndiy sancı ngəra'wə kaa ndə war tə sa nzana ka ntsaa nəw Kəristəwəy, əntaa tsava ndə dzaa ha'wə ya jəw tsətə va kwəma va ma. War 'wəsa kə dzaa zhiniy mananta kaa Hyala, sa har məndi ka ntsa Yesəw.

¹⁷ E gəzanəwəy kwəmay, a vəghwə tsa dza Hyala ta sla ngwəvəə dzəkən mbəzli səəkəy,

---

4:12 4:12 1:7   **4:13** 4:13 5:1; 2Kwər 4:10; Rm 5:2   **4:14** 4:14 2:20; 3:14; Mt 5:10-12; Mk 13:11; SləniKY 7:55   **4:16** 4:16 2Tim 1:8   **4:17** 4:17 Zher 25:29; Ezhek 9:6; 2Tes 1:8

pərba tə ni nzə mbəzli ka shi nzə dza Hyalaa gha sla ngwəvə va. Kwa vəghwə tsa nzana pərba tə ghwəmmə ghwəmmə ni nzə mbəzli Hyala ghati sla ngwəvəy, njaa dza naa nza kən mbəzliy zləba ma yəwən kwəma Hyala va wəzə naa? ¹⁸ Njasa nə nahwəti kwəma va mbə Zliya Hyala: «Kwa vəghwə tsa nza na, ngahə ni nə məndiy ni mbəzli: “Ghəshi na mbəzli slar slar ni” kə məndi kwəmavə mbəlishi kiy, njaa dza ngwəvə kən ka ndərəm lə ka məni jikir naa nzaa?» kə. ¹⁹ Ma ghənzə tsəgha kiy, mba'a kə ndəə sa ngəra'wə tə sa dī Hyala tsəghay, əntaa tsava ndə dzaa zlata məni kwəma wəzə na ya tsəgha nzə ma. Zlanay ghən tsa ci ghəci gwa'a gwa'a kaa Hyala mbə dəvə nzə, ghənzə saa ngati ntsa va. Ka dza Hyalaa zlay tepəw.

5

Gəzə kwəma kaa mbəzliy 'wa kwal kaa mbəzliy nəw Yesəw

¹ Nana kiy, kaa ngənwəy, ghwəy ka 'wa kwal kaa mbəzliy nəw Yesəw *Kəristəw dee gəzə kwəma. Yən kwərakwəy, ndə 'wa kwal tsa va nzee nja ghwəy. E nay lə mətsee njasa sahwə məndi ngəra'wə kaa Kəristəw. E sənay ta kwəmavə dikə tsa dza Hyala ta bə kaa mbəzli nzə dzee. A nə yay: ² Gwəmavəm ndəghwə mbəzli Hyala ni nəw kwal tsa nzə, ndanwəy na mbə dəvə ghwəy ta ndəghwəshi lə wəzə. Ndəghwəshim lə nəfə kwətij, njasa dī Hyala.

Əntaa ghwəy dzaa məni njasa 'yapavənwəy məndi ndəghwəshi ma. Əntaa ghwəy dzaa məni sləni va tə sa maw ghwəy kwəməvə shiy ti ma. War njasa nzana, ghwəy tarəvə məni sləni va mbə nəfə tsa ghwəy pə ghwəy məni. ³ Əntaa ghwəy məni njasa məni ghwəy mazə dzəkən mbəzli Hyala ndaŋwəy na ta ndəghwəshi ghwəy ma. War ka mbəzli dza ghəshiy mbay bəni nəw səəbə shi, ta dza ghəshi nja ghwəy kwa kwal Hyala, pə ghwəy məniŋwəy.

⁴ Mba'a pə ghwəy mənti tsəgha kiy, sa ka Kəristəw, ghəci ntsaa sləkə ka ndəghwə mbəzli Hyala səəkə na, ta kwəməvə məgapa pəərə ghən tərəŋw na dzaa kərə ma dza ghwəy ghalaba, ghəci na piy tsaa kədi ma.

Gəzə kwəma kaa gwəla

⁵ Ghwəy kwərakwə kiy gwəlay, dīm fəti va mbəzli dikəba ghəshi ni kaa ngəŋwəy. Ghwəy gwanəŋwəy, ka kəli ghən tsa ci tsahwəti ndə ya tsamaba ci mbə ghwəy ma, ə pə ghwəy kəkəəti ghən tsa ghwəy kwa jipə ghwəy. Sa nzanay, a Zliya Hyala gəzəkə:

Kar Hyalaa zləba kwəma mbəzliy kəli ghən tsa shiw,
kaa mbəzliy mənti ghən tsa shi jəw jəw
ka naa məni wəzə hwər, kə.

⁶ Ghənzə tsəgha kiy, məntim ghən tsa ghwəy jəwə kwa kwəma Hyala kwa bərçi, nza ghənzə mbəə fə dikəə dzəti ghwəy fəca ka na tarəvə.

5:3 5:3 2Kwər 1:24; Flp 3:17; Tit 2:7   **5:4** 5:4 1Kwər 9:24-25; 1Pi 1:4   **5:5** 5:5 Fir 3:34; 29:23; Ef 5:21; Zhk 4:6   **5:6** 5:6 Zhk 4:10

⁷ Ya nama zəzə kwəma nata ghwəy tajətəŋwəy bərci gwa'ay, zlatanavəm kaa Hyala kwətita mbə dəvə nzə. Sa nzanay, kən ghwəy na məhərli nzə ya hwəmba.

Kwa kərni gəzə kwəma ghəŋghən ghəŋghən

⁸ Ma pə ghwəy məntiy, war kəŋə pə ghwəy fəy məhərli ghwəy ka ndəghwə ghən tsa ghwəy wəzə. Sa nzanay, mbə dəzlimmə na ndə mbəz tsa ghwəmmə, ghəci ghəci *ndə jaka tsa Hyala, nja zhəl, ka pəla kwal ta ngədimməə dzəmbə məni *kwəma jikir na, ta mbəə zamti piy tsa ghwəmmə, njasa ka zhəl vaa nza mbə zhəzhəni mbə pala sə ta kəsə, ta pərə. ⁹ Garəŋwəyəm lə bərci tə kwəma Hyala va banavə ghwəy nefer ghwəy. Ə pə ghwəy zhananci ghən, sa nzanay, a ghwəy sənay, war tsəgha sa nihwəti ngwarməhiŋwəy kwa kwal Yesəw tə hidī gwa'a ngəra'wə tsa va kwərakwə, njasa sa ghwəy va. ¹⁰ Ma ləy hwəm ngəra'wə tsa dza ghwəy vaa sahwə gar vici jəw dzaa nza kiy, ma nza Hyalaa gwəranti va tə zhəhwər kərniy gwəmantəŋwəy də'wə ghən tsa nzə, ka məntəŋwəy ka mbəzli gaga ni, mba'a dzaa ndaŋwəy bərci ta mbə ghwəy garə dzəŋ dzəŋ kwa kwal tsa nzə. Hyala vay, ghənzə haraŋwəy na, ta mbə ghwəy kwəməvə dikə tsa nzə tərəŋw tsa, pa' kwa ndimndim, tə mbərkə jakəva tsa ghwəy lə Yesəw *Kəristəw. ¹¹ War mbə dəvə Hyala va kə bərci ya pa' hwəmba. *Amin.

5:7 5:7 Cem 55:23; Mt 6:25-30; Flp 4:6
1Tes 5:5-8

5:9 5:9 Ef 6:11-12; Zhk 4:7

5:8 5:8 Cem 22:14;
5:10 5:10 1Tes 2:12

Kwa kærni sækwøva

¹² A ngwarmøhira mbø nøw Yesøw, zliya jøw na na tsasløghønøy yay, ghøy læ Shilasø tsasli na. Ghøci zømørø tsa mbø nøw Yesøw slar tsa. Ma zliya nay, ø dee mætsehønøy bærçi li, ka gøzanøy: «Wøzø hwør tsa Hyala va nza ghwøy mbøy, ghøci na sa wøzø tsa, ka zlay nøw ci ghwøy ma» pøn, va tsøgha tsasliñøy ya zliya na.

¹³ A mbøzliy nøw Yesøw tikø mbø mælmø *Babilanøy sækwønøy tərønøy. Hyala tsøhavøshi na, njasa tsøhavønøy na va kwørakwø. Mbø sækwønøy na zøghwee Markø kwørakwø. ¹⁴ Sækwøtim ghøn tsa ghwøy kwøtiñ kwøtiñ tsa ghwøy, læ hwøtømøva nja ngwarmømmø kwa hwør tsa kwøtiñ tsa.

Nzøyøy zærkø tsa Hyala læ ghwøy gwananøy, ghwøy mbøzliy nøw Yesøw *Køristøw. Ava tifa kørayee, nza ghwøy nza ki.

**Zliya Yəwən kwəma wəzə naa dzəkən
Yesəw Kəristəw**

**Bana: Zliya Yəwən kwəma wəzə naa dzəkən Yesəw
Kəristəw New Testament**

Le Nouveau Testament en langue Bana du Cameroun

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bana

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

ae014872-94cd-54bc-869e-601bde2245b3